

Bruxelles, 19. svibnja 2017.
(OR. en)

9383/17

**DEVGEN 104
ACP 51
RELEX 429
COHAFA 39**

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 19. svibnja 2017.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 9417/17

Predmet: Stavljanje u funkciju humanitarno-razvojnih poveznica
– zaključci Vijeća (19. svibnja 2017.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o stavljanju u funkciju humanitarno-razvojnih poveznica kako ih je Vijeće usvojilo na 3540. sastanku održanom 19. svibnja 2017.

Zaključci Vijeća
Stavljanje u funkciju humanitarno-razvojnih poveznica

1. Današnji svijet i dalje se suočava s izrazito teškim krizama; glad prijeti 20 milijuna ljudi u sjeveroistočnoj Nigeriji, Južnom Sudanu, Somaliji i Jemenu, više od 65 milijuna ljudi prisilno je raseljeno zbog sukoba, nasilja, kršenja ljudskih prava, uz one koji su raseljeni zbog prirodnih katastrofa, među ostalima onih koje su uzrokovale klimatske promjene, a 130 milijuna ljudi ovisi o humanitarnoj pomoći. Tako velike i raznovrsne potrebe ne mogu se zadovoljiti samo humanitarnim sustavom, posebno zbog činjenice da krize često poništavaju napredak u razvoju, osobito kada postanu dugotrajne.
2. Kako je navedeno u novom europskom konsenzusu o razvoju, siromaštvo, sukobi, nestabilnost i prisilno raseljavanje duboko su međusobno povezani te se moraju rješavati dosljedno i na sveobuhvatan način i u okviru stvaranja humanitarno-razvojnih poveznica. Vijeće prepoznaće povezanost održivog razvoja, humanitarnog djelovanja te sprečavanja sukoba i izgradnje mira, kao i važnost diplomatskih i političkih rješenja za potporu miru i sigurnosti, u skladu s globalnom strategijom EU-a i Programom održivog razvoja do 2030. Vijeće naglašava važnost ulaganja u sprečavanje i rješavanje korijenskih uzroka osjetljivosti, nestabilnosti i sukoba uz istodobno zadovoljavanje humanitarnih potreba i jačanje otpornosti, čime se smanjuju rizici.

3. Vijeće podsjeća na svoje prethodne s tim povezane zaključke¹ i ishod svjetskog humanitarnog sastanka na vrhu te ističe potrebu za jačanjem otpornosti boljim povezivanjem humanitarne pomoći i razvojne suradnje kako bi se predvidjele krize i katastrofe, prirodne ili uzrokovane ljudskim djelovanjem, kako bi se za njih pripremilo i na njih reagiralo. Od ključne je važnosti dodatno učvrstiti operativne poveznice između komplementarnih pristupa humanitarne pomoći, razvojne suradnje i sprečavanja sukoba, uz potpuno poštovanje humanitarnih načela i međunarodnoga humanitarnog prava.
4. Za stavljanje u funkciju humanitarno-razvojnih poveznica potrebne su zajednička vizija i kulturne promjene u organizacijama koje dovode do novih pristupa u politikama i pravnim okvirima radi sustavnog poticanja komplementarnosti, sinergija i suradnje humanitarnih, razvojnih i drugih relevantnih dionika. Glavni je cilj promicanje, što je prije moguće, dosljednih načina rada koji su djelotvorniji i učinkovitiji u analizi čimbenika nestabilnosti, osjetljivosti i sukoba, kao i lokalnih/nacionalnih kapaciteta za hvatanje ukoštač s rizicima i slabostima, te u razvoju preventivnih mjera, jačanju odgovora, podupiranju ranog oporavka i stabilizacije, zadovoljavaju potreba, izgradnji samostalnosti i smanjenju rizika. Pritom bi se od početka i trajno trebalo usredotočiti na postizanje zajedničkih rezultata, ujedno i na razini država, putem suradnje i komplementarnosti među institucijskim okvirima, na temelju komparativnih prednosti svake zajednice dionika uz potpuno poštovanje humanitarnih načela, te na iskorištavanje sinergija kako bi se ostvarili ciljevi održivog razvoja.

¹ Zaključci od 19. i 20. studenoga 2007. o odgovoru EU-a na nestabilne situacije; Zaključci od 28. svibnja 2013. o pristupu EU-a otpornosti; Zaključci od 12. svibnja 2014. o sveobuhvatnom pristupu EU-a, Zaključci od 12. svibnja 2016. o svjetskom humanitarnom sastanku na vrhu, Zaključci od 12. svibnja 2016. o pristupu EU-a prisilnom raseljavanju i razvoju.

5. Razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć trebalo bi osmišljati i provoditi na komplementarniji način kako bi se ranije i učinkovitije reagiralo na dinamiku nestabilnosti, siromaštva i osjetljivosti. Dionici u razvoju trebali bi moći ostati prisutni za vrijeme kriza kako bi poduprli izgradnju otpornosti i prijelaz na razvoj od rane faze, i to predvidljivo i usmjeravajući svoje djelovanje tako da obuhvati aktivnosti za izgradnju otpornosti. S temeljnim uzrocima nestabilnosti, osjetljivosti i sukoba potrebno je uhvatiti se ukoštač u skladu s pet ciljeva za izgradnju mira i države², među ostalim promicanjem ljudskih prava i uključivog upravljanja, otklanjanjem strukturnih nejednakosti i smanjenjem temeljnih rizika. Uništavanje okoliša i klimatske promjene povećavaju rizik od sukoba i učvršćuju osjetljivost. Stoga treba graditi lokalne kapacitete za smanjenje rizika i pripravnost te poboljšavati uvjete života kako bi se postupno okončala ovisnost o humanitarnoj pomoći poticanjem samostalnosti kako bi se osjetljive zajednice mogle oduprijeti budućim prirodnim krizama i krizama uzrokovanim ljudskim djelovanjem čak i dok se oporavljuju od njih.
6. Vijeće ističe važnost sustavnog uključivanja rodne perspektive u cijeli sustav humanitarno-razvojnih poveznica. Posebice bi trebalo u potpunosti priznati ulogu žena kao dionika promjene, među ostalim u humanitarnom djelovanju, pružanju pomoći u razvoju, izgradnji mira i sigurnosti, posredovanju, pomirenju i obnovi, sprečavanju sukoba i kriza, kao i njihovu povećanu osjetljivost na krize. U cjelokupnom ciklusu odgovora također bi trebalo uzeti u obzir raznovrsne potrebe osoba u osjetljivom položaju, među ostalim osoba s invaliditetom, žrtava rodno uvjetovanog nasilja, raseljenih osoba, starijih osoba i djece.
7. Vijeće naglašava važnost pravodobne razmjene informacija među humanitarnim i razvojnim dionicima te sustavnih zajedničkih analiza konteksta kojima se utvrđuju rizici, procjenjuju uzroci nestabilnosti, kapaciteti za prilagodbu i otpornost na različitim razinama. Kad god je to moguće, zajedničkim analizama konteksta trebalo bi podupirati nacionalno planiranje odgovora i omogućivati fleksibilno financiranje. Trebale bi se provoditi u ranoj fazi i u redovitim vremenskim razmacima te bi u njih trebalo uključivati i informacije iz sustava za rano upozoravanje koje bi mogle potaknuti rano djelovanje.

²

<https://www.newdeal4peace.org/peacebuilding-and-statebuilding-goals/>

8. Vijeće pozdravlja različite pokrenute inicijative čiji je cilj poticanje komplementarnosti i suradnje među humanitarnim i razvojnim dionicima, među ostalim u okviru pristupa EU-a prisilnom raseljavanju i razvoju. Vijeće potiče Komisiju i države članice da te poveznice dodatno stave u funkciju i da taj pristup primijene u nizu pokusnih zemalja koje će predložiti Komisija uz savjetovanje s državama članicama, s ciljem sistematizacije suradnje, poboljšanja primjene primjera najbolje prakse i prikupljanja dokaza. Kako bi se to postiglo, humanitarne i razvojne dionike trebalo bi poticati na utvrđivanje zajedničkih rezultata u skladu sa zajedničkim ciljem jačanja otpornosti, sudjelovanja, uvjeta života i lokalnih kapaciteta, posebno među najosjetljivijima.
9. Vijeće također naglašava da je potrebno poboljšati unutarnju koordinaciju među institucijama EU-a te između EU-a i njegovih država članica, kao i vanjsku s drugim dionicima, uključujući nove donatore, odjele i agencije UN-a, regionalne i multilateralne razvojne banke, u provođenju zajedničkih analiza i planiranja, s ciljem utvrđivanja potreba i osiguravanja dodatnih kapaciteta, znanja i resursa. Inovativna partnerstva s privatnim sektorom od ključne su važnosti i prema potrebi bi trebalo na tome aktivno raditi.
10. Vijeće potiče humanitarne i razvojne dionike na veću primjenu višegodišnjih ciklusa planiranja i programiranja, zajedničkih analiza rizika i osjetljivosti, zajedničkog planiranja, kao i, gdje je to primjenjivo, usklađenih programskih pristupa, na temelju boljeg razumijevanja društveno-gospodarskog, političkog i sigurnosnog konteksta u državi provedbe i uz potpuno poštovanje humanitarnih načela. Za to su potrebni fleksibilni i dobro usklađeni instrumenti i načini financiranja, koji omogućuju brz odgovor i prilagodbu u kriznim situacijama i aktivnostima oporavka, posebno u nestabilnim situacijama, te njihovo sprečavanje. To također zahtijeva povećanu primjenu višegodišnjeg financiranja, prema potrebi, radi boljeg suočavanja s dugotrajnim krizama. Korisne pouke u vezi s time mogле bi se izvući iz ocjene nedavnih iskustava s uzajamnim fondovima EU-a.

11. Prilikom razvojnih intervencija u nestabilnim situacijama i situacijama sukoba trebalo bi imati na umu pristup „nenanošenja štete” i trebalo bi usvojiti fleksibilniji pristup planiranju koji je više prilagođen kontekstu, uzimajući u obzir velik rizik od neuspjeha i potrebu za brzom prilagodbom promjenjivim okolnostima. Programima i operativnim ustrojem trebalo bi se pripremiti na nepredviđene situacije radi hvatanja ukoštač s promjenjivim rizicima. Važno je da EU i njegove države članice te drugi dionici tijekom cijelog ciklusa programiranja nastave kritički procjenjivati svoj napredak u odnosu na dugoročne učinke na mir i dinamiku sukoba.
12. Vijeće naglašava važnost jačanja demokratske nacionalne i lokalne odgovornosti, sposobnosti vlada za vodstvo i upravljanje, kao i izgradnje sustava osjetljivih na rizik, uključujući sustave socijalne zaštite, radi poboljšanja transparentnosti i odgovornosti, te sposobnosti vlada za smanjenje nasilja, izgradnju uključiva društva, poboljšanje pružanja usluga, socijalne pravde i gospodarskih prilika za ljude i zajednice pogodene krizama. Trebalо bi u potpunosti prepoznati ključnu ulogу civilnog društva, uključujući lokalne organizacije civilnog društva, u poticanju dijaloga i pomirenja, promicanja društvene obnove i socijalne kohezije. Trebalо bi ojačati dijalog na lokalnoj razini, posredovanje i odgovarajuće mehanizme upravljanja kako bi se olakšao angažman u zajednici, sudjelovanje i pružanje povratnih informacija. Razvoj uključivih lokalnih i nacionalnih strategija za smanjenje rizika od katastrofa, uključujući mehanizme za osiguranje od rizika od katastrofa kojima se omogućuje lokalna odgovornost za reakciju i povećava predvidljivost financiranja, kao i razvoj pristupa koji obuhvaćа cijelo društvo i sve opasnosti u području upravljanja rizikom od katastrofa jednako su važni za smanjenje nestabilnosti i osjetljivosti te povećanje otpornosti.
13. Vijeće naglašava da je potrebno i dalje se oslanjati na iskustva i saznanja stečena u tom području i poziva Komisiju da razmotri načine za razmjenu primjera najbolje prakse i informacija, među ostalim putem platforme Capacity4Dev, kako bi se razvili učinkoviti i praktični alati te održiva rješenja. Vijeće poziva Komisiju i ESVD da u roku od jedne godine izvijeste o napretku stavljanja u funkciju poveznica, uključujući aktivnosti s državama članicama. Potrebno je osigurati odgovarajuću povezanost s postojećim i sličnim mehanizmima izvješćivanja.